

NĖŠTUMAS

APSIKEITIMAS INFORMACIJA

Nėščiųjų socialinė apsauga

Kartu su tandemo partneriu perskaitykite įvadinį tekstą. Tada padiskutuokite apie socialines garantijas, suteikiamas nėščiosioms ir kūdikius auginančioms moterims Lietuvoje ir partnerio šalyje. Pokalbio metu paaiškinsite neaiškias sąvokas, kurios yra apibrėžtos žemiau.

- Garantijos nėštumo ir motinystės atostogų metu darbe
Darbdavys negali atleisti nėščiosios iš darbo.
Darbdavys turi pašalinti pavojingus nėščiosios sveikatai veiksniai (pavojingų veiksnių sąrašas tvirtinamas Sveikatos apsaugos ministro ir Socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu). Jeigu to padaryti negali, darbdavys privalo ją perkelti į kitą darbą toje pačioje įmonėje ir mokėti iki šiol galiojusį atlyginimą. Jeigu ir tai padaryti neįmanoma, suteikiamos atostogos ir mokamas vidutinis mėnesinis atlyginimas.
Nėščioji turi teisę lankytis pas gydytoją darbo metu tiek, kiek jai yra būtina.
- Motinystės pašalpa
Pašalpa mokama už 126 kalendorines dienas, jeigu moteris pagimdė suėjus 30 nėštumo savaitių ir vėliau. Komplikuoto gimdymo atveju ir kai gimė daugiau negu vienas vaikas, pašalpa mokama dar už 14 kalendorinių dienų. Moterims, kurios pagimdė 22-30 nėštumo savaitę, motinystės pašalpa mokama už 28 kalendorines dienas po gimdymo.
Motinystės pašalpos dydis – 100 proc. pašalpos gavėjo kompensuojamojo uždarbio. Kompensuojamasis uždarbis yra apskaičiuojamas pagal apdraustojo asmens draudžiamąsias pajamas, turėtas per paeilui einančius 12 kalendorinių mėnesių, buvusių iki praeito kalendorinio mėnesio prieš nėštumo ir gimdymo atostogų pradžios mėnesį.
- Motinystės (tėvystės) pašalpa
Gali gauti motina arba tėvas (taip pat įtėvis arba kūdikio globėjas).
Motinystės (tėvystės) pašalpa mokama vaiko priežiūros atostogų laikotarpiu nuo nėštumo ir gimdymo atostogų pabaigos iki vaikai sueis vieneri arba dveji metai, arba vaiko priežiūros atostogų, suteiktų pagal Darbo kodekso 180 straipsnio 2 dalį, laikotarpiu.
Motinystės (tėvystės) pašalpos dydis nuo nėštumo ir gimdymo atostogų pabaigos, kol vaikai sueis vieneri metai, sudaro 100 procentų pašalpos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio. Jeigu pasirenkama gauti motinystės (tėvystės) pašalpą, kol vaikai sueis dveji metai, šios pašalpos dydis nuo nėštumo ir gimdymo atostogų pabaigos, kol vaikai sueis vieneri metai, yra 70 procentų, o kol vaikai sueis dveji metai, – 40 procentų pašalpos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio.
- Nėštumo ir gimdymo atostogos
Suteikiamos moteriai; tai yra septyniasdešimt kalendorinių dienų iki gimdymo ir penkiasdešimt šešios kalendorinės dienos po gimdymo (komplikuoto gimdymo atveju arba gimus dviem ir daugiau vaikų – septyniasdešimt kalendorinių dienų).
- Tėvystės atostogos

- Vyrui – nuo kūdikio gimimo iki kūdikiui sueis vienas mėnuo.
- Atostogos vaikui prižiūrėti
Motina arba tėvas (arba įmotė/įtėvis, seneliai, giminaičiai) renkasi, kuris eis atostogų vaikui prižiūrėti, taip pat gali imti pakaitomis. Atostogos suteikiamos iki vaikui sueis treji metai. Per šį laikotarpį darbuotojui turi būti išsaugoma darbo vieta (pareigos).

SCENARIJUS 1

Kaip pranešti gerą naujieną

Su tandemo partneriu perskaitykite užduotį. Pagal ją įsivaizduokite situaciją, kad esate bendradarbiai. Jūsų bendradarbė jums pasisako, kad laukiasi kūdikio. Paaiškinkite tandemo partneriui, kad šalia esantys sakiniai jam/jai padės pranešti džiugią naujieną ir klausti jūsų patarimo.

SCENARIJUS 2

Registracija pas ginekologą

Su tandemo partneriu perskaitykite užduotį. Pagal ją suvaidinkite pokalbį tarp klinikos administratoriaus ir pacientės, kuri nori užsiregistruoti pas ginekologą. Jūs esate administratorius. Išsiaiškinkite, pas kurį ginekologą nori užsiregistruoti pacientė, sužinokite jos vardą ir pavardę ir išsiaiškinkite, kuris laikas jai būtų patogiausias.

SCENARIJUS 3

Pokalbis su darbdaviu – konkrečios informacijos išsiaiškinimas

Su tandemo partneriu perskaitykite užduotį. Šioje užduotyje jūs esate darbdavys, pas kurį ateina darbuotoja ir praneša, kad yra nėščia. Ji turi daug klausimų apie savo teises: lankymąsi pas gydytojus, atostogas, grįžimą į darbą ir panašiai. Atsakykite į jai rūpimus klausimus.

RAŠYMAS

Jūsų užduotis – ištaisyti partnerio klaidas ir suteikti grįžtamąjį ryšį.

